

3 DE GEREFORMEERDE LAGERE SCHOOL	2
Geschiedenis van de Gereformeerde school in vogelvlucht	3
Uittreksel notulen van het bestuur van de Schoolvereniging en Stichting 1906-1984.	4
Jaarverslag van secretaris Bulthuis over 1926	39
Leerkrachten en leerlingen 1883-1978	43

3 De gereformeerde lagere school

01 geschiedenis in vogelvlucht

02 uittreksel notulen Schoolvereniging 1906-1984 en Stichting 1964-1967

03 verslag van secretaris Bulthuis over 1926

04 leerkrachten

05 verloop aantal leerlingen

Het meestershuis en de school

Geschiedenis van de Gereformeerde school in vogelvlucht

- 23-02-1883 voorlichtingsvergadering en benoeming commissie
- 22-05-1883 opening van de school en installatie hoofd, 60 leerlingen,
school eigendom van de kerk, leerlingen ook uit Zoutkamp
1889 aankoop huis naast de school en ingericht als onderwijzerswoning
1890 vereniging krijgt rechtspersoonlijkheid
- 07-01-1892 verkoop gebouwen door kerkeraad aan vereniging voor f 2500
1892 nieuw reglement schoolvereniging, school van de ouders
1892 3e schoollokaal gebouwd
1898 oprichten Suppletiefonds voor steun aan ouders,
ieder kind betaald de kostende prijs
1907 Zoutkamp sticht eigen school, derde leerkracht moet verdwijnen
1921 bouw onderwijzerswoning wegens schaarste onderwijzers
- 03-03-1922 Suppletiefonds wordt opgeheven wegens gelijkstelling onderwijs
1935 gang aan westzijde van school gebouwd. Schoolplein aangelegd.
- 31-09-1953 eerste schooldag in nieuwe school
13-01-1954 officiële opening nieuwe school
- 03-03-1964 overdracht school aan Stichting.
15-02-1967 overdracht school aan nieuwe vereniging.
- 27-03-1979 besluit tot opheffing school per 1 augustus
- 23-02-1984 besluit ledenvergadering tot opheffing van de vereniging

De overgang van Vereniging in Stichting hield verband met de GKv-zuil die ontstaan was. De vrijgemaakten kregen een eigen krant (het Gezinsblad), een eigen vakbond (GMV) en ook eigen scholen. Daarom moest de lagere school in Houwerzijl uiteindelijk ook een vrijgemaakt signatuur krijgen. Onder leiding van ds. H. W. Ophoff, predikant van aug. 1959 – mrt. 1966, kwam de omschakeling tot stand.

Er werd een stichting opgericht, die in 1964 met toestemming van de leden de rechten en plichten van de Vereniging overnam. In 1967 kwam de school weer in handen van de leden. Die moesten uiteindelijk in 1979 besluiten dat bij gebrek aan kinderen de school in Houwerzijl geen toekomst meer had.

Uittreksel notulen van het bestuur van de Schoolvereniging en Stichting 1906-1984.

Het is jammer dat een deel van de notulen ontbreekt.
Misschien komen ze vroeg of laat nog eens boven water.

In juli 2007 heb ik het uittreksel van de notulen naar de Historische Kring de Marne gestuurd

Betreft *Notulen van het schoolbestuur van de Gereformeerde schoolvereniging
Houwerzijl 1905-1984 en de Stichting 1964-1967*
Bestemd voor *Vereniging Historische Kring De Marne*
Van *Jan Scholtens*

Bij de voorbereiding van het samenstellen van het boek Houwerzijl, een dorp in de Marne dat eind 1997 is verschenen, heb ik de notulen van de Gereformeerde schoolvereniging doorgeworsteld en daarbij aantekeningen gemaakt. In het hoofdstuk De School staan vanaf pagina 114 gegevens over de school en de leerlingen.

Het is bijzonder jammer dat niet alle notulenboeken aanwezig zijn. Twee belangrijke periodes ontbraken in het archief zoals dat wordt bewaard in de Ger. Kerk aan de Asingastraat in Ulrum. Het zijn die van de oprichting in 1883 – 1905 en die van 1927 – 1947.

De school is geopend in 1883 en gesloten in 1980.

De schoolvereniging heeft bestaan tot februari 1984.

Een Stichting is van 1963 tot 1967 ad interim eigenaar van de school geweest.

Ik heb zoveel mogelijk de notulen ongewijzigd gevolgd.

Wat in cursief is vermeld, is letterlijk overgenomen.

Waar mij dat nodig leek heb ik er in een kleinere letter ter verheldering iets aan toegevoegd.

Omdat het mijns inziens van belang is dat een en ander bewaard wordt voor de toekomst, stel ik dit overzicht ter beschikking van de Vereniging Historische Kring De Marne.

Op pagina 1 wordt aangegeven wat als bijlagen is toegevoegd.

Hierbij wil ik het volgende opmerken.

Van de heer E. Huizinga in Oldehove kreeg ik op mijn verzoek een kopie van aantekeningen die hij heeft gemaakt over de periode 1883 – 1905. Aangezien ik deze aantekeningen niet kon verifiëren leek het mij goed deze niet in deze documentatie op te nemen.

Notulen schoolvereniging januari 1906 – april 1927

Notulen schoolvereniging september 1947 – februari 1984

Notulen Stichting februari 1964 – februari 1967

Bijlagen:

- A Overzicht notulen en andere stukken
van de Ger. Schoolvereniging van Houwerzijl
- B Stukken in het kopieboek
- C Jaarverslag 1926 van secretaris Bulthuis
- D Instructie voor het personeel dd 14 januari 1910

Uittreksel van de notulen

Ik heb op verschillende plaatsen een aantekening geplaatst en die zijn natuurlijk voor mijn verantwoording.

1906

- 08-01 -Schoolbezoek: alle lokalen goed bezet.
Dat was in de loop van het jaar wel eens anders.
-De gemiddelde bezetting over 1905 was 136 leerlingen.
- 05-02 -Het *Meubelair* van het schoolhoofd S. de Jonge wordt door Joh. Visser, beurtschipper, voor f 18,75 uit Ee naar Houwerzijl gehaald.
-Zoutkamp gaat eigen chr. school stichten. Leden van Zoutkamper bestuur aanwezig. Bestuur Houwerzijl betreurt de stap, maar heeft wel begrip. Motie van de secretaris met 5 tegen 3 aangenomen: blij voor Zoutkamp maar jammer voor de vereniging, en gaat over tot de orde van de dag.
-Er komt een feest voor het nieuwe schoolhoofd.
- 05-03 De tuin van de Jonge is nog niet omgehaakt. Schoolcommissie zal er voor zorgen.
- 06-04 -Kinderen van Zuurdijk naar Houwerzijl
Waarschijnlijk i.v.m. vertrek leerlingen naar Zoutkamp.
-Het rookt in de woonkamer van het Hds.
-De schoolbanken zijn onzindelijk.
Dat probleem is kennelijk van alle tijden
- 29-06 Ziekteverzekering voor personeel via Verband Ger. Schoolver..
- 01-10 -Uniecollecte f 120.
-Brief naar Leens over leerlingen in Zuurdijk.
Dat motief komt steeds terug. Het aantal leerlingen was een probleem, zoals ook nu nog wel eens bij de scholen het geval is.
- 23-11 -Ouders bezoeken om leerlingen naar chr. school te zenden.
-Schoolopziener heeft heel wat aan te merken.
-Schoolbanken zullen van leuninggen worden voorzien.

1907

- 03-01 Afscheid van de Zoutkamper bestuursleden.
- 13-01 Reglement moet worden aangepast.
- 05-04 Kinderen van vijf jaar mogen op 1 mei voor het eerst naar school.
- 03-05 -Brief van mej. Groothuis met klachten.
-School en woning moet worden opgeknapt.
- 15-05 "*Werd besloten een Hageldoorn haag te planten bewesten de school*".
- 28-05 -Vertimmering van de school.
-J. Kerkstra van Niekerk met tekening en begroting ter vergadering.
- 07-06 -Bij vertimmering hoogstens vier weken de school dicht.

-Aan A.v.Huis op te dragen de levering van 50Hl cokes.

-Acclamatie voor huldeblijk aan A. Kuyper.

In 1907 werd dr. Abraham Kuyper 70 jaar. De grote voorman van het gereformeerde volksdeel (hij werd wel Abraham de Geweldige genoemd) werd uitbundig geprezen. Gereformeerde organisaties kregen gelegenheid een huldeblijk op te laten nemen in een gedenkboek. Dat werd een fraai exemplaar (zie hieronder) met de namen van organisaties en personen die aan de officiële huldiging deelnamen. De naam van de school in Houwerzijl zal er ook wel in staan.

Uit J. de Bruijn, *Abraham Kuyper, leven en werk in beeld, een beeldbiografie*, Wever Franeker 1987:
Het album werd vervaardigd naar de ontwerpen van architect en ontwerper Jac. Ph. Wormser te Hilversum. De band is o.m. versierd met knoppen van ivoor, elk omringd door acht bloedkoralen, gevat in koper, gelegd op een vierkant van zilver, tussen vier koperen hoekstukken.

- 05-07 *Er wordt dit maal vooraf niet gezongen daar slechts 4 leden bij de opening aanwezig zijn.*
- 25-07 Vertimmering mag niet meer dan f 1500 bedragen.
- 04-08 Onderwijzer v.d.Veen treedt te streng op.
- 16-08 Enig meerwerk wordt goedgekeurd.
- 31-08 -Moeilijkheden met de verver Wierenga.
-*Zijn Edel Gestrenge Distrikt Schoolopziener* heeft school bezocht.
-Voor de *glaasen* van de nieuwe lokalen hangen nog geen gordijnen. Misschien heeft de kerk wat over.
-E. de Vries van Closterzand, gemeente Oldekerk, wil wel f 3000 lenen tegen 4,5% rente. ...*hetwelk als eerste hiepotiek moet worden aangemerkt*. Men zal de gemeente rondgaan ... *om dan te zien rentelooze aandeelen te krijgen of giften tot afkorting der schuld*.
-M. Reitsma van Zuurdijk wil lokaal 's avonds gebruiken voor tekenles. Zorgt zelf voor licht.
- 09-10 -Uniecollecte bracht op f 117,10.
De Unie 'Een school met den Bijbel' werd in 1879 door Kuyper opgericht. Men heeft tot 1963 jaarlijks een collecte gehouden, de zogenaamde Uniecollecte. Dat was een begrip bij de volgelingen van Kuyper, in de meeste huizen stond een collectebusje, waar wekelijks geld in werd gedaan.
-*Trientje zal worden verzocht zich te willen belasten met schoolschrobben en glasnasschen*.
-Van Huis moet vier wagens turf leveren.
Bij de opdracht voor levering van brandstof werd gekeken wie van de leveranciers in het dorp aan de beurt was, zodat je geen scheve gezichten kreeg.
- 01-11 *-Het bleek dat de collecte ter afkorting bijlangs de huizen had opgebracht*

Vierhonderd negen gulden vijftig cent. Zegge f 409,50. En besloot men in overleg met het Suppletiefondsbestuur een Obligatie groot f 500 den Heer H. Doornbos af te betalen.

Het Suppletiefonds werd gevoed uit bijdragen van ouders en was bestemd om ouders te steunen die niet zelf de kosten van het onderwijs aan hun kinderen konden betalen. Het chr. onderwijs was toen nog niet volledig gesubsidieerd, dat kwam pas in 1919. Het Fonds had een eigen bestuur.

-L. de Vries zal zorgen dat de Privees van hunne inhoud zullen worden ontdaan.

De grote vraag is waar de inhoud van de privees werd gedeponereerd.

1908

08-01 *-Blijkt dat wij dit verlopen jaar n.l. hadden ontvangen voor*
Schoolgelden enz. f 815,52
Rijksbijdragen 1876,78 1/2
Verenigings 32,13
Colecte langs de Huizen Kerk enz 476,25
Geldlening 3000,-

totaal f 6200,68 1/2
En uitgegeven *totaal f 6059,57*

Saldo *141,11 1/2*

De verenigingen maakten gebruik van de lokalen van de school en betaalden huur.

Het bedrag van de collecte komt niet overeen met het bedrag onder 01-11-07.

-Er wordt geklaagd over de cokes, die veel te fijn is.

-Zangvereniging moet f 20 i.p.v f 15 betalen voor lokalen.

-Kinderen van E. Kamphuis mogen school niet bezoeken wegens besmettelijke ziekte (bericht van de burgemeester).

09-02 *Van de Kerkeraad der Gereformeerde gemeente alhier was het bestuur verzocht om het geestelijk toezicht het Onderwijzend personeel belangende de kerkeraad op te dragen. Wordt besloten om hetgeen zij hier mee beoogt nader te formuleeren en daarvan de Schoolcommissie kennis te geven.*

De kerkeraad wilde kennelijk meer toezicht op leer en leven van het personeel.

21-02 -Twee nieuwe papieren borden voor lokaal onderwijzers.

-Feestcommissie voor 25-jarig bestaan op 23 april: S. de Jonge, E. Kamphuis en L. de Vries.

25-03 Architect met plan voor verbouwing woning.

03-04 Verbouwing woning gaat f 1490 kosten

22-04 Vergadering met met Solidariteits-fonds.

-Contributie-lijst wordt doorgenomen. Verhogen of nieuwe contribuanten.

-19 personen moeten worden bezocht. 19 kinderen zijn aangemeld.

Met het Solidariteitsfonds zal we het Suppletiefonds zijn bedoeld.

- 15-06 -Anonieme brief met beschuldigingen aan het bestuur.
 -Viering 25-jarig jubileum op 19 juni. De feestcommissie had het volgende geregeld:
Feest met de schoolgaande kinderen te beginnen te een uur des middags, te ongeveer haf drie wandeling door het dorp en naar de omgeving, indien het weer zulks toeliet althans, bij welke wandeling was uitgenoodigd het Muziekorps Oranje van Ulrum en waarbij een aantal paarden onder den man met groen en bloemen versiert mede aan den optogt zouden deelnemen, te ongeveer zes uur afloop van het kinderfeest en daarna te ongeveer zeven uur een vergadering in de school met de genoodigden en de leden van onzen vereeniging, wat de laatsten betroof tegen betaling van 30 cent. Door E. Kamphuis werd beloofd een historisch overzicht te geven van het een en ander belangende school en vereeniging. Door enkele anderen werd voor dien avond ook het een of ander beloofd om ten beste te geven.
 In 1933 had men weer zoiets bedacht. In het boek Houwerzijl, een dorp in De Marne is op blz. 128 een foto te zien van het muziekkorps uit Ulrum en van wat in de notulen genoemd wordt 'paarden onder de man'.
- 06-07 Schuldbekentenis onderwijzer Meijer uit Oostwold wegens niet aannemen benoeming.
- 26-08 -Zeldenrust neemt verven woning aan voor f 135.
 -Gebouwen worden verzekerd voor f 2500.
 -Uniecollecte brengt f 120 op.
- 02-10 -Onheuse behandeling van hoofd en zijn vrouw door juf Groothuis.
- 16-11 -Gesprek met juf geweest. Het is nu weer oké.
 -Verslag schoolbezoek door v.d. Ploeg en Scholtens.
 Veel schoolverzuim leidt tot slechte prestaties.
- 18-12 -Collecte afkorting schuld f 331,10.
 -Schoolbezoek: juf had lesgegeven "*zittende op een stoel*".
 Of het zitten op een stoel als onkuis werd beschouwd of als een teken van onverschilligheid,
 een soort provocatie misschien, staat niet vermeld.
- 1909**
- 28-01 -Statuten worden gedrukt.
 -Nieuwe bestuursleden aanwezig.
- 08-04 -Te weinig kinderen.
 Zijn er nog kinderen in Zuurdijk die kunnen komen?
 -School niet te vroeg uit wegens catechisatie.
 -Er werd *dit jaar enorm veel Cokes en petrumoli* in de kachels verstoekt.
- 23-04 A. Scholtens en K. Wolters zullen ouders nieuwe leerlingen ontvangen.
- 05-07 -Geen kinderen uit Zuurdijk.

-Schoolopziener: de muren mogen niet wit zijn!

03-09 De muren in het noorder lokaal zullen groen worden geverfd.

08-10 Kaart van de provincie Groningen geschonken door K.Nieboer.

19-11 Kerkelijk toezicht, hoe te regelen?
Zie onder 09-02-1908.

1910

14-01 -Batig saldo over 1901 van f 38,23 1/2.
-Instructie voor personeel opgesteld wegens werkverhouding onder personeel.
Is opgenomen achterin notulenboek.

21-01 -Buitengewone openbare vergadering. 73 leden aanwezig. Onderwerpen zijn Begroting, kerkelijk toezicht.
-Overhoren catechismus door oudste kinderen mag niet langer.
Het is mogelijk dat de kerkenraad dat niet wenselijk vond, maar dat staat niet vermeld.

01-04 -Er komen pannen op het privaat.
Er zal wel een zinken dakje op hebben gezeten.
-Mej. Groothuis vraagt ontslag, "*hetwelk haar dadelijk werd verleend*".
Een gouden handdruk kenden ze toen nog niet.

15-04 f 100,- uit Suppletiefonds naar school voor aflossing.

17-05 Toenadering tot Leens inzake kinderen uit Zuurdijk.

01-07 Er worden buizen gelegd "*...vanaf het privaat tot aan de sloot*".
Op 01-11-1907 moest L. de Vries nog de emmers legen, misschien ook wel in de sloot.

29-07 mej. Gerritsma benoemd, f 50,- boven wettelijk minimum.

??-08 Twee onderwijzers te laat op school, waarvan een de trein had gemist.
Misschien T.A. van Beieren Bergen en Henegouwen, die tijdelijk in dienst was.

21-10 Put van huis schoonmaken en 1 HL grind erin.

1911

06-01 -Cokes van Van Huis bevat veel gruis.
-Van een ontbonden zangvereniging wordt een huisorgel, boeken en f 2,18 ontvangen.
-De Vries geeft verbazingwekkend lange vermenigvuldig- en deelsommen op.

07-02 6 HL van de cokes van Van Huis is onbruikbaar.

- 31-03 Ds. Pierson vragen voor Unie-rede op Hemelvaartsdag.
- 25-04 Pinkstermaandag wedstrijd in reciteren.
- 23-05 Er zijn 3 sollicitanten, allen zonder akte nuttige handwerken.
- 07-07 Het hoofd S.de Jonge wil naar een vergadering, mogen de kinderen om 2 uur vrij?
Vergaderen op zaterdag of 's avonds vindt het bestuur beter, maar hij mag wel gaan!
- 15-10 K. de Vries wordt vermaand wegens slechte houding jegens De Jonge en zijn
"verzuim wegens Godsdiens plichten" daarin.
- 22-12 -Verzoeningscommissie De Vries - De Jonge ingesteld.
-Moet derde leerkracht uit eigen zak worden betaald? Kosten f 240,-.

1912

- 11-01 Zaak De Vries - De Jonge is opgelost.
- 20-01 Ledenvergadering, 73 leden aanwezig. Toezicht door de kerk geen kerkeradszaak.
Zie ook onder 19.11.09 en 09.02.08. Men was zich kennelijk bewust van het
principiële van de zaak en ging dus niet over een nacht ijs!
- 26-01 Jaarvergadering, 77 leden aanwezig.
Voorstel van bestuur om *"..ook eens een ouderavond te organiseren, en wel op een
lichte maanavond in het laatst van februari."*
Zonder straatverlichting kon het aardedonker zijn op het platteland.
- 10-04 Ook dit jaar weer subsidie (gelijk aan 1911).
- 17-04 Dit jaar geen schapenweide wegens onvoldoende weide.
- 24-05 -Kamphuis vindt de notulen te kort.
-Secretaris: *"..lange notulen te maken van een vergadering waar al heel weinige
zaken waren gehandeld gaat ook al uiterst moeilijk"*.
Af en toe komt er een vleugje echte Groninger humor naar voren in de droge
notulen.
-In het vervolg zal er op 31 augustus schoolfeest zijn i.v.m. verjaardag Koningin.
- 24-07 Bestuur organiseert het schoolfeest.
- 11-10 -Uniecollecte brengt f 125,- op.
-Prikkelraad schoolhek handhaven.
-Er zal een ouderavond worden gehouden *"...en wel op tweede kersdag, en dat ieder
bestuurslid een bijdrage of een voordracht zal moeten leveren"*.
- 13-12 -Rapportage schoolbezoek: *"..evenals vroeger, dat de kinderen slechts enkel met ja*

en nee antwoorden".

-En over De Jonge: *"...alhoewel de jongens soms zeer wreed werden aangesproken".*

Een bezoek van het bestuur aan de school was altijd spannend voor het personeel. En voor de kinderen was het een inbreuk op het normale schoolgebeuren.

1913

- 17-01 -Batig saldo over 1912 f 247,72 1/2.
-De conciërge Meijer gaat f10 per jaar omhoog naar f 60,-, maar moet dan wel knapper werk leveren!
-Contributie in twee klassen, namelijk 15 en 20 cent per week. Het schoolgeld kan dan omlaag.
- 31-01 -Jaarvergadering, 60 leden aanwezig.
-Vermaning aan ouders om: *".toch hunne kinderen trouw ter school te zenden".*
Het schoolverzuim komt met regelmaat aan de orde.
- 28-03 Huur gebruik lokalen: Jongelingsvereniging f 15, zangvereniging f 15, meisjesvereniging f 7,50, klufftvergadering f 1, Onderlinge steun f 1, Patrimonium f 1.
Het waren meer symbolische bedragen.
- 21-04 Wriester Huizinga wil graag lammerenweide gebruiken.
- 10-06 -500 rapporten drukken bij Ozinga .
Ozinga in Leens was een begrip.
-Opdracht voor levering van 35 HL cokes en een wagen turf bij de schippers Van Huis en Duisterwinkel.
- 17-07 -Op 11 augustus rijdt de Koningin door Leens. De kinderen mogen er naar toe, f 0,50 per kind van gemeentebestuur.
-De kachelpijpen slijten snel, staal is beter.
- 01-08 Onafhankelijkheidsfeest op 1 september.
"Wordt besloten ten eerste een kinderfeest te orgaaniseeren, welke met enige versierde wagens een rijtoer zullen houden, voorafgegaan door een paar herauten te paard. Vervolgens zal een optocht plaats hebben van een groep gecostumeerde jongelingen te paard, waar ook nogmaals de versierde wagens met kinderen zullen aan deelnemen, vervolgens eenige kinderspelen, het oplaten van een paar luchtballons, en het afsteken van eenig vuurwerk, en wat er zoo al meer noodig is tot het houden van een kinderfeest."
- 09-09 Het feest gaf een overschot, dat wordt bestemd voor een ouderavond.
- 10-10 -Er komen lijsten om de schilderijen in school.
-De planken van het feest gaan naar Scholtens voor f 1,65.
- 26-11 -Kaart van Nederland in de school.
-Ouderavond op tweede Kerstdag!

1914

- 07-01 -Saldo over 1913 f 7,82.
-De Jonge treedt te hardhandig op.
- 22-01 Klunder: De Jonge treedt niet zo hard op als gesuggereerd is.
- 30-01 -Ledenvergadering. Buffinga bedankt als bestuurslid.
-Zondag (!) 22 maart bestuursverkiezing.
- 09-03 -Scholtens wordt penningmeester.
-Salarissen gelijk aan openbaar onderwijs.
- 03-04 Schuurtje achter meestershuis kost f 130. Is boven f100 en dus te duur.
- 14-04 Bouw schuurtje nog niet rond.
- 23-04 -Gezinnen bezocht in Niekerk en Zuurdijk om kinderen op school te doen.
-Weer lammeren in de wei?
- 08-07 -80 HL Groningse cokes besteld bij Van Huis.
-Handwerkonderwijzeres verdient f 625 per jaar en moet zelf voor assistentie zorgen.
-Geen Koninginnefeest dit jaar
- 07-10 Juffrouw akkoord met f 600 en bestuur zorgt voor assistente.
- 07-12 -Uniecollecte brengt f 120 op.
-3 HL grind voor schoolplein.

1915

- 13-01 -Baldadigheid van de straatjeugd: er zijn veel leien kapot en beschadigd.
-De verwarming is duur aan brandstof. CV mogelijk?
- 28-01 -Jaarvergadering, 53 leden aanwezig.
-Bestuursverkiezing en vergadering Suppletiefonds.
-Afscheid Rietema als bestuurslid.
- 04-02 -Nieuwe pannen (zandsteen) op dak.
-Banken aanpassen voor leien.
- 12-03 -Schooluren met een half uur verlengd. Wo-middag vrij en dan zaterdag school?
-Mogelijk samenwerken met Leens, Kruisweg en Ulrum.
- 29-03 -Alle leden waren niet "*dadelijk percent*"
-Er is een "*stukkende vloer in de gang*".
- 19-04 Er komen zonneschermen aan de zuidzijde.
- 22-04 Er komt asfalt onder de pannen op het dak i.p.v. hout (f 60 tegen f 102).

- 31-05 -Verwachte prijsstijging brandstof: 60 HL cokes en 2 wagens turf worden besteld.
-Leens wil niet overleggen.
-Contributieboekjes uitgereikt.
- 02-07 Verslag vergadering Schoolraad van School met den Bijbel te Groningen
- 22-07 Aansluiting bij het Gereformeerde Schoolverband.
- 10-09 -Concept ring-reglement.
-Opbrengst Unie-collecte f 130.
- 05-11 -Ringvergadering uitgeschreven.
-Schoolopziener constateert *groot schoolverzuim!*

1916

- 09-01 -Elektrisch licht in school wordt niet nodig geacht.
-Hoofd der school is ook voorzanger in de kerk. Dat kan, gelet op zijn aanstellingsbrief.
- 18-01 -Eventueel nieuw hoofd mag geen voorzanger meer zijn.
-Leden die f1 betalen als contribuant, zijn lid.
-Ringvereniging De Marne gaat niet door.
- 28-01 -Op jaarvergadering discussie over aftreden van bestuursleden.
-Begroting voor 1917 goedgekeurd.
- 27-02 -Toeslag wegens de duurte voor personeel via aparte inzameling bij de leden.
Het was middenin de eerste wereldoorlog!
-M. Rietema wordt secretaris.
- 24-03 -Oprichting ULO te Ulrum.
-Het bestuur is voor en schrijft een brief met adhesie naar Ulrum.
- 20-04 De collecte voor het personeel (zie 27-02) bracht f 126 op. Zal gelijkelijk worden verdeeld.
- 02-06 Bezoek van bestuur ULO. Houwerzijl wil de kinderen zo lang mogelijk op school houden i.v.m. aantal leerlingen.
- 20-07 -De koster van de kerk, Meijer, gaat weg. Combineren mogelijk met school? Ja, op een loon van f 100 per jaar.
-Schoolreisje gepland naar Assen. Kinderen moeten zelf betalen.
- 25-08 -Koster op f 115 per jaar en f 125 bij avondschool.
-Nieuwe goten lokaal 3.
-De notulen hoeven niet te worden getekend door de voorzitter.
- 22-09 -G. Valkema benoemd tot koster (1 jaar jonger dan Meijer). Een troost is dat men elk jaar kan opzeggen.

-Proef met avondschool.

- 24-11 -Avondschool: 11 leerlingen.
-Gift in kerkcollecte voor school van f 12,50.

1917

- 17-01 Duurtetoeslag f 75 voor hoofd en f 50 voor personeel.
Zie ook 27.02.16 en 20.04.16
- 26-01 -Jaarvergadering. Jaarverslag: oorlog rondom.
-Ben W hebben school bezocht.
-Schoolverzuim groot (22 schooltijden per leerling).
-Tekort over 1916 f 90, begroting voor 1918 tekort f 300. Op voorstel van ds Van Leeuwen schoolgeld 5 cent per week hoger.
-Voor een derde leerkracht is geen subsidie.
-Er komt een bazaar, de Jongedochtervereniging is al bezig met kledingstukken.
- 23-03 -Collecte voor rente en aflossing brengt f 321 op.
-De koster/concierge doet zijn werk niet goed.
- 20-04 -Teveel leerlingen komen ten laste van het Suppletiefonds. Meer druk op en overleg met ouders.
-In de kerk zal onder dank afkondiging worden gedaan van opbrengst collecte.
- 08-06 -De koffiezetster krijgt toeslag van f 0,25 per vergadering.
-Vraag van De Jonge of iedereen water uit de regenbak bij de school mag halen.
Bestuur besluit dat de vrijheid gegeven zou worden
"...om de twee dagen een gang water te mogen halen tegen betaling van 5 cent."
Een gang is een hoeveelheid die men in een keer kan dragen, in feite twee emmers.
- 26-06 Schoolreisje naar Winschoten met de hoogste klas. Bestuur was niet op de hoogte!
- 13-07 De school moet geverfd, kosten f 50 a f 55.
- 24-09 -1 maand zonder juf omdat er geen kosthuis is.
-Er is niet voldoende cokes. Aanschaf van 3 kolomkachels voor het stoken van turf
-Er is een petroleumcommissie.
- 14-11 -Valkema bedankt als koster/concierge.
-Bazaar op 2e Kerstdag.
- 19-11 Kinderen van ouders die geen schoolgeld betalen weren van school?
- 05-12 Op bazaar verkoop, veiling door H.Hes. Toestemming burgemeester nodig?
- ## 1918
- 11-01 -Opbrengst bazaar f 380.
-Als men 2 kinderen (jongsten) op school heeft dan wel schoolgeld betalen.

- Reglement wordt wel aangepast, statuten niet.
- 28-01 -Jaarvergadering, 51 leden aanwezig
-Verootmoediging nodig wegens de oorlogstoestand.
-Schoolverzuim is opgelopen tot 26 schooltijden per leerling. Naast zes weken vakantie en ziekte zijn er "*... zoovele die platlopen*" en de ouders zijn onverschillig.
-Kinderen gaan soms naar openbare school omdat ze daar geen schoolgeld hoeven te betalen.
De Openbare school stond op de plaats waar later het Gebouw voor chr. Belangen is verzezen, wat nog later het dorps huis werd.
- 22-02 -Salarissen gaan wezenlijk omhoog (besluit 2e kamer).
-Kinderen van Zuurdijk op school? Dan is een 3e leerkracht mogelijk.
- 15-03 Juf Kamphuis benoemd op f 500 per jaar en f 75 voor handwerken.
- 19-04 In 't vervolg ook ouderavond op jaarvergadering.
Met koffie dan "*... lopen ze niet zo licht weg*".!
- 26-04 Problemen met benoeming in dames-commissie voor toezicht handwerken.
- 17-05 Verzoek van burgemeester om distributie van turf (maximaal 50 stuks) onder behoeftige mensen. Bestuur: voor 2 cent per stuk.
- 09-07 -Lijst-rondgang voor school Medemblik mogelijk.
-800 turven gedistribueerd.
-Aankoop carbidlamp voor meisjesvereniging.
De veiligheid op straat had toen ook al aandacht nodig .
- 23-08 -Kerkeraad wil collecte niet afkondigen, daarom brief naar Medemblik: stuur verzoek aan kerkeraad.
-Kerkeraad schaft carbidlamp aan voor alle verenigingen, tegen een vergoeding per uur.
- 21-10 -H. Mulder leent f 3300 tegen 4%, waarmee lening van L. de Vries wordt afgelost.
-Verzoek aan gemeenteraad: kinderen op 1 mei naar school op "*... volkomen vijfjarige leeftijd*".
-Bij voldoende carbid weer avondschool.
- 13-12 In verband met de bazaar op 2e kerstdag is er in die week vakantie.
- 1919**
- 24-01 -Verzoek van de kerkeraad:
"..om in 't vervolg de bazaar niet weer op een feestdag te houden, met 't oog op de baldadigheden die er dan mede door toeloop van jongelui uit andere plaatsen, gebeuren. Voor kennisgeving aangenomen".
-De opbrengst van de bazaar was f 300.
- 07-02 Jaarvergadering.

- Batig saldo f 433.
 - Statuten goedgekeurd (verlenging).
 - Op de begroting staat f 200 voor contributie en f 900 voor schoolgeld.
 - A. van der Kam " *was over de punten der rapporten van zijne kinderen niet tevreden en wilde daarom de rapporten niet teekenen. Het werd hem duidelijk gemaakt dat het teekenen der rapporten niets anders beteekende dan dat ze ontvangen en gezien waren*".
- 17-02 Met het Hds spreken over het bidden en het danken voor en na het eten op school.
- 31-03 -Voorstel betere leermiddelen.
-Scholenband De Marne opgericht.
- 14-04 Kan Suppletiefonds weg per januari 1920?
- 07-07 -Nieuwe leermiddelen in bespreking, zoals platen voor aanschouwelijk onderwijs.
-De redes van Drewes (f 0,20) en van dr De Moor (f 0,50) uitgesproken op jubileumbijeenkomsten van de Unie, worden aangeschaft.
-Stukken van de Unie over de Bevestigingscommissie, betreffende de nieuwe wetten op schoolgebied, vka.
De Unie is de *Unie School met de bijbel*.
- 14-07 -Ingaande 1 aug. verlaging schoolgeld met f 0,10 en blijft nu f 0,15 per week, per leerling.
-Nieuwe vloer in Zuiderlokaal en vergroten turfhok.
-Als PS opgenomen:
"Wegens het houden van een kermis alhier, besloot het bestuur om de kinderen feest te laten vieren. Ook de groote mensen ('s avonds). Gecollecteerd werd f 225, de kosten waren f 190".
Een kermis in Houwerzijl? Ligt niet voor de hand!
- 23-09 -De huur voor een woning van de school mag 10% van het salaris bedragen.
-De avondschool kost f 2,50 per leerling en *"Ook zullen de meisjes worden toegelaten"*.
- 07-10 De huur zal f 200 bedragen (richtlijn gem. Ulrum).
- 19-12 -Hds leert drie klassen tegelijk.
-f 5 voor gepensioneerde onderwijzers die volgens de Schoolraad *"karig moeten leven"*.
-jaarverslag: *"Het jaar 1919 zal in de annalen der geschiedenis op onderwijsgebied met vette letters gedrukt staan. Immers was het tot dusverre altijd nog een zware strijd om de zaken loopende te houden (alhoewel we reeds financieel verlicht waren bij vroeger vergeleken) thans is er ruimte gekomen. Door de nieuwe wetgeving op onderwijsgebied is de fianciele druk bijkans geheel weggenomen en worden we gelijkgesteld met het openbaar onderwijs."*
De secretaris ziet ook gevaren. *"Wat dan als de regering zegt : we zullen u voor-schrijven hoe ge dat onderwijs moet inrichten. Wat dan, als de regering zegt: dat bijbeltje moet ge nu maar thuis laten, dat willen we hier niet gebruikt hebben?"*

Het verslag besluit met: *"Hij beware ons en onze kinderen voor de bewelming der revolutie. Het evangelie daar tegenover te plaatsen zij ons doel en streven."*

1920

- 16-01 Suppletiefonds nog niet opheffen, maar geen contributie meer innen.
- 26-01 Jaarvergadering. f 1000 kasgeld aanwezig. Aflossing van f 1200 geeft discussie.
- 13-02 Mulder deelt mee dat ..*"de penningmeester in 't vervolg de subsidie alleen kan halen van Leens, zonder meeneming van eene der andere leden van het bestuur."*
De subsidie werd per kas uitbetaald!
- 23-04 De Jonge heeft waslijst van gebreken aan gebouwen etc..
- 24-03 Het schoolblad, dat weinig gelezen wordt, nog niet afschaffen.
- 15-06 Schoolreisje geregeld naar Zwolle e.o..
- 09-11 Ondanks subsidie toch Unie-collecte en leden mogen niet bedanken.

1921

- 10-01 -De schrijfmethode is niet gelijk.
-Districtsverg. geweest waar meester Broos van Schouwerzijl had gesproken.
-Catechismus niet geschikt voor de school wegens de vorm.
-E. Koning met frisse moed als schoolschoonhouder begonnen voor f 140 p.j..
- 28-01 -Schrijfmethode Muiderman wordt ingevoerd.
School en woning zullen van elektriciteit worden voorzien.
-jaarverslag: *"Bewaar het pand u toevertrouwd..., vooral in dezen materialistischen tijd waarin wij leven"*. Waak voor vrij onderwijs.
-In november hebben de kinderen de Koningin gezien en haar toegezongen.
- 11-02 -jaarvergadering. Sommige leden menen dat de secretaris wat al te somber is over de toekomst!
-B. Zijlstra leest opstel voor over Patrimonium en vakorganisatie.
- 21-02 Hes en Noorda zullen prijs maken voor aanleg elektrisch licht.
- 01-04 In de elektrische leidingen moet Engelsch draad worden verwerkt.
- 09-05 -Noorda legt elektriciteit aan voor f 187.
-Schoolzolder wordt opgeruimd.
-Slechts drie leerlingen ingeschreven wegens wijzigen leeftijdsgrens.
- 10-06 -Twee sollicitanten nodig.
-Besloten wordt een huis te laten bouwen, dan is het gemakkelijker een leerkracht te krijgen.
- 20-06 Ledenvergadering. Acte Schoolraad belonen met f 300 of een huis bouwen.

- 25-06 J. Bolt van Zoutkamp zal worden gevraagd een tekening te maken .."*van een flink burgerhuis voor de som van plm. tegen de f 4000*".
- 29-06 -De enige sollicitant is goed en wordt benoemd.
-Grond wordt gekocht van de erven Rietema voor f 0,70 per m2.
(Huis werd gebouwd aan de weg naar Zuurdijk. Meester Pool woonde daar later)
- 08-07 -Onderwijzer I. de Vries wil vrij wonen.
-Begroting van huis is f 4500 en dus te duur.
- 01-08 Aanbesteding van huis voor f 4400 +verf- en lood- en zinkwerk.
- 26-08 Architect bouwt woning zelf. De sloot mag worden gedempt.
- 24-09 -"*Waar uit de kadastrale legger is gebleken dat de schoolgebouwen nog op naam stonden van de Chr. Ger. Kerk te Houwerzijl...*" Verjaring in 1922.
-Timmerman Huizinga wil geen werk meer doen voor de school
Waarschijnlijk wegens het niet mogen bouwen van het huis.
- 04-11 Blijkens de notulen van de kerkeraad van 7 januari 1892 was wel besloten om de gebouwen aan de schoolver. over te doen.
- 23-12 -Schoolbezoek "*Alsook dat de Bijbel toch noodig eens per week als leesboek moest gebruikt worden.*"
-Een accountant wil boekhouding doen voor f 40, maar meester de Vries voor f 25. -
Meerwerk huis f 400.
-jaaverslag. "Waek uw saek" is het motto, want de toekomst van het chr. onderwijs is in gevaar.
-Hypotheek op beide woningen voor f 5000 (Goris en Rietema).

1922

- 09-02 -Schoolgeld in het vervolg via de gemeente.
-jaarverg.
-Statutenwijzigingen.
-Suppletiefonds wordt opgeheven.
-Geen schoolfeest en ouderavond gehouden wegens de hoge kosten!
- 24-03 Waarom geen bouwpremie? Overleg met kamerlid Zijlstra.
Zijlstra was kamerlid voor de ARP.
- 21-04 De Schoolraad zal worden gewezen "*...op de onmogelijke toestanden die er op het platteland geschapen zijn tengevolge van de leerplichtwet...*"
- 09-06 Houten pomp vervangen door een ijzeren.
- 13-10 -De Jonge treedt "*.. somwijlen zeer wreed en ontactisch*".. op.
-jaarverslag (van H. Bulthuis). De toekomst is donker: "*Welaan dan! veel gebeds voor de onderwijzers, voor de kinderen, ja voor allen en alles. Houd dan vast wat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme. Soli Deo Gloria.*"

1923

- 12-01 Amsterdamsche firma kan banken leveren (Rijksmodel) voor f 27,50 per stuk.
- 02-03 Jaarvergadering
Na 24 jaar wordt het Suppletiefonds opgedoekt, f 555 gaat naar kas van de school.
- 12-04 Grond bij woning 3,8are.
- 27-04 -Schutting tussen Hofman en school en de straat worden hersteld.
-De Vries mag als onderwijzer geen vergoeding ontvangen voor de administratie, daarom wordt besloten dit op naam van de penningmeester te zetten.
-Besloten werd om f 430 af te lossen bij A. Scholtens.
- 10-05 Besloten werd te voldoen aan een verzoek van de Gron. Mij van Land-
bouw... "*behelzende het verzoek om de schooluren te regelen naar de zonnetijd, dus om het leerplan te wijzigen.*"
Kennelijk de voorloper van onze zomertijd.
- 16-07 -De afrastering met Hofman is 140m en bevat 18 palen waardoor een 1 duims buis, te leveren door smid Noorda.
-In september feest voor regeringsjubileum en 40 jaar school.
- 26-07 -Besloten werd om in sept. een gezamenlijke optocht en kinderspelen te houden met de openbare school.
- 's Avonds in de kerk jubileum van de school.
- 29-07 Feest kost f 200, de burg. gemeente draagt niet bij., dus rondgang.
- 28-08 -Op 5 sept. een dank- en bidstond. f 175 opgelopen voor het feest.
-Brief van sollicitant die hervormd is of hij kan solliciteren.
Bestuur: geen bezwaar ... "*mits hij zich contractueel wilde verbinden om alle mogelijke Godsdienstplichten der Ger. Kerk waar te nemen*".
-Verslag van de festiviteiten (als inlas in de notulen):
"Den 5 september werd 's avonds een bid- en dankstond gehouden door Ds Meijer, die tamelijk goed bezocht was en des anderen daags, 's middags hebben de kinderen feest gevierd en kinderspelen uitgevoerd onder leiding van Bestuursleden en onderwijzers, ook werd er een optocht gehouden met de kinderen van de openbare school, onder geleide van 38 bereden paarden en versierde fietsen en 's avonds werd er een gezellig samenzijn gehouden in de kerk, waar tevens verschillende personen iets ten beste gaven en waar de secretaris een kort verslag gaf van geschiedenis onzer school, gedurende de 40 jaren van zijn bestaan. Er werd een collecte gehouden voor de Middernachtzending en voor de nood der Rhur-bevolking in Duitschland, welke f 35. opbracht. Dit samenzijn viel over het algemeen goed in den smaak. Spare de Heere nog lange onze Koningin."
- 20-09 De juffrouw staat volgens geruchten niet vast in haar geestelijke overtuiging en vertoont neigingen van afwijking van Gods Woord.

- 13-10 Gesprek met de juf niet verontrustend.
- 29-11 -Nieuwe banken zelf kopen. Er moet geschipperd worden omdat ..
"onze school voor 4 rijen banken van 1.10meter breedte wat te smal is, en omdat de lokalen voor 3 rijen banken van 6 stuks niet diep genoeg zijn.."
 -De Unie wil 50% van de collecte. Dat is teveel want heeft slechts f 100 opgebracht en hebben het zelf nodig. Daarom f 5- naar Unie.
 Hoe een en ander is overgekomen wordt helaas niet vermeld!
 -Handwerkjuf heeft te grote klassen.
- 07-12 -Er komen 18 banken in het grootste lokaal, in het middelste 20 en in het kleinste 16. De maten verschillen, er zijn 4 maten.
 -**jaarverslag.**
 -Gewezen wordt op omringende landen waar christelijk onderwijs ondenkbaar is.
 -Er is een mazelen-epidemie geweest. Een kind is gestorven. Het kind had getuigd van zijn geloof.
"Bid veel voor de onderwijzers, opdat zij lust en kracht mogen ontvangen van Boven in hun moeilijken arbeid, die vaak zoo weinig gewaardeerd word."
- 1924**
- 24-01 *"Nog kwam ter sprake een misverstand, 't welk plaats had gevonden, maar nadat het in het licht geplaatst werd, een ander schijnsel gaf, moge het opgehelderd blijven."*
 Je kunt er naar raden wat dat geweest is!!
- 08-02 jaarvergadering
 -34 leden aanwezig.
 -De juf is besproken en ds Meijer stelt vragen.
 -De toelating van kinderen pas vanaf 6 1/2 jaar: men geeft ondersteuning verzoek aan Koningin om dat weer in te trekken, gelet op de toestanden op het platteland.
- 21-02 -Ouderavond op 14 maart.
 Blijkens latere notitie is deze slecht bezocht. Is er wel belangstelling?
- 01-05 -Bede om hulp voor de vrije Christelijke School in het arme Duitsland. Rondgang toegestaan.
 -School in Kootwijk krijgt geen steun.
 -Notaris stuurt nota voor overschrijving van de school.
 Zie onder 1921 24-09.
- 12-06 Schoolreisje naar Beetsterzwaag gaat door, ondanks de roep om bezuiniging.
- 24-07 -Verzoek personeel om 3 weken vakantie toegestaan.
 -Mannenkoor zal f 20 geven voor gebruik school.
 Hoe dat koor heette en hoe groot het was is mij niet bekend.
- 23-10 -Er worden drie platen aangeschaft van de Toeristenbond voor *aanschouwelijk onderwijs voor de regels van den weg.*
 -Er werd besloten om de kachels te laten plaatsen.

- 28-11 -De Jonge is ernstig ziek. 3 x advertentie in De Standaard.
-De Jonge is op 13 december overleden.
 "Volgens zijn eigen getuigenis is hij de hemel ingegaan."
- jaarverslag.**
 -Herdenking De Jonge.
 -De band met de ouders is lossier geworden door de Schoolwet. Gewenste eenheid in huisgezin en school wordt benadrukt.
 Als de subsidie loskomt vermindert de betrokkenheid!

1925

- 02-01 --
- 16-01 Uit 42 sollicitanten komt een drietal.
- 23-01 *"De bestuursleden zullen allen hun ledenlijst bij meester Ykema bezorgen, om dan door de kinderen een agenda te laten schrijven en bij de leden te laten bezorgen."*
 -Er komen klompenrekken in de schoolgang en een 'aschbak' achter bij de school.
 -Er zijn echt 54 banken nodig met het oog op .. *"het onevenredig aantal jongens en meisjes dat de school bezoekt."*
 -In het middernachtelijk uur werd M. van der Veen uit Ulrum met 4 tegen 3 stemmen benoemd als hoofd. Hij moet dan wel het diploma boekhouden halen om zo de administratie te kunnen doen van de school.
- 30-01 Installatie Van der Veen op 6 febr. in de kerk door meester Kuizinga uit Ulrum.
- 06-02 Installatie, met betrekkelijk weinig ouders aanwezig.
- 13-02 jaarvergadering.
"A. Meijer wijst nog op het veelvuldig schoolverzuim van de onderwijzers, wat niet strafbaar is, terwijl één verzuim van de kinderen reeds bij de wet verboden is."
"De voorzitter verzoekt nog de woningverhuurders, om toch vooral hun woningen te verhuren aan mensen die schoolgaande kinderen hebben, omdat er dit jaar zoovelen vertrekken gaan."
- 27-03 -Een trapladder van 3,5 meter wordt aangeschaft.
 -Er komt geen vergoeding meer voor het handwerkonderwijs.
 -Moet er een gedenksteen op graf De Jonge?
- 14-05 Gelden van het Rijk in het vervolg per giro of cheque? Per giro!
- 09-07 Geen vrij op maandag na de vakantie: het duurt al lang genoeg en als je niet uitkijkt wordt het straks vier weken!
 Men had een vooruitziende blik!
- 29-07 Rondgang voor schoolfeest 31-08 brengt f 160 op. Feest duurt een hele dag.!
- 10-09 Gemeente moet de berm langs pastorie en school verharderen! Het is nu erg vuil.
- 15-10 -f 15 van Ee voor grafmonument van De Jonge.
 -Granieten zerk gekocht voor f 140, zonder letters.
- 10-12 -In oktober een week aardappelrooivakantie, eerst voor proef, gaat van de zomervakantie af!
 -Ykema gaat weg, een nieuwe mag niet worden benoemd.
 - Huis voor f 3- per week verhuren.
jaarsverslag.
 -Bestendige onbestendigheid op het gebied van de schoolvoorschriften van hogerhand. (Er is niets nieuws onder de zon).
 -Het afgelopen jaar .. *"heeft zich in den loop der eeuwen opgelost"*.
 -Normen voor 3e leerkracht 97 II.
 -De kinderen zijn de dragers van de toekomst van Staat, Kerk, School en Maatschappij en daarom komen de vruchten in de toekomst.

1926

- 14-01 -Bestuursleden bezoeken de school erg slecht.
-Jaarvergadering en ouderavond samen, mannenkoor treedt op.
-3e leerkracht eigen rekening?
- 29-01 jaarvergadering.
-70 leden aanwezig.
-Huurder van huis is niet Gereformeerd en heeft geen kinderen!
Bestuur: terwille van het geld en omdat het een schoolhuis is!
-Leden vinden de fin. toestand maar bar slecht. Is bestuur wel eerlijk in de feiten?
-Assistent mag worden benoemd voor eigen rekening.
-Motie naar Franeker: benoeming van iemand uit honderd sollicitanten gaat niet aan, omdat zo een kleine school in de problemen komt.
-Van der Veen, Ykema en juf Bouman leveren een bijdrage.
- 11-02 -M. Pool benoemd als assistent.
-Motie voor Franeker vastgesteld (opgenomen in notulen).
- 15-04 -De contributie moet worden verhoogd.
-Nieuwe geldschietter moet er komen, want Mulder wil zijn lening terug.
- 04-06 Beroep ingesteld tegen een aantal posten die niet waren vergoed.
- 13-07 -De 4 hoogste klassen mogen op reis.
-De schoolbanken worden geveild.
- 09-09 -Reis naar Assen door de leerlingen. Ze werden met de wagen van Scholtens naar het station in Ulrum gebracht.
-Pool ontvangt gratificatie van f 50.
- 03-11 -Drie leden van de JV (B. Schaap, M. Oudman en L. van Kuiken) hadden gecol-
lecteerd voor de school, opbrengst f 27,05
-Opbrengst schoolbanken f 36,15.
jaarverslag.
Van de secretaris H. Bulthuis, 10 pagina's. Na een lange lamentatie ook positieve dingen zoals meer contributie, verhuur van woning aan P. Ritsema uit Ulrum.
Verder .."*en we moeten voorwaarts, evenals de kinderen Israëls in de woestijn waar de Heere spreekt tot Mozes "Zegt de kinderen Israëls dat ze voorttrekken"*.
Er is de dreiging van socialisme en communisme en de toon van het verhaal is navenant.
*"Moge ons belijden, ons beleven zijn, een wit paard is veel strooisel nodig, maar alweer het gebed heeft groot waardij. En Hij de berijder op het witte paard, gaat steeds door, overwinnende en Zijn volk gaat met de ontplooide banier mee voor zijn Koning en Heer."*Het jaarverslag eindigt met: Halleluja!
Vanwege het unieke van dit verslag heb ik dat uitgetypt, zie bijlage.

1927

- 14-01 -Woning opnieuw verhuurd voor f 200 per jaar.
 -Schoolbezoek is positief, onderwijs op steeds hoger peil, orde kan beter.
 -Schoolarts niet nodig geoordeeld.
 -Bede om hulp van een school in Zwartemeer wordt beloond met f 2,50.
 Hoe hoog zou de nood daar zijn geweest?
- 08-02 -De goedgekeurde statuten dienen in het vervolg te worden ondertekend door de voorzitter en de secretaris.
 -Bestuur moet letten op orde en zingen tijdens schoolbezoek.
- 18-02 jaarvergadering
 -Meijer sprak over "De plaats en taak van vader in 't huisgezin."
 -Verder waren er twee luimige voordrachten van H. Huizinga en E. Tillema.
 -Twee opstellen van leerlingen werden door Van der Veen voorgelezen.
- 24-03 -Slik heeft beroepschrift ingezien.
 -Een kopie kostte f 1 en er waren 15, dus maar geen kopie genomen.
- 13-04 Allerlei reparaties nodig aan school en huis.

Omdat het notulenboek van 1927-1947 zoek is, kan er helaas geen overzicht worden gegeven uit deze belangrijke jaren.

1947

- 29-09 Statuten moeten worden verlengd.
 Wie is er eigenlijk gereformeerd?
 Die van 1911 of welke van de beide kerken in 1947?
 De algemene aanduiding in die dagen was 'vrijgemaakt' en 'synodaal'.
- 24-10 Den Haag gaat niet akkoord met wijziging van art. 1 van de statuten.
- 27-10 Ledenvergadering. Geen overeenstemming over wijziging van de statuten.
- 29-10 Ledenvergadering.
 -Besluit na langdurige discussie om statuten te wijzigen.
 Artikel 6 met 94 tegen 23 stemmen en artikel 1 met 92 tegen 24. 2/3 vereiste is gehaald.
 -jaarverslag. Begin van het jaar school gesloten wegens brandstofgebrek.
 Bestuur vergaderde 10 keer.

1948

- 09-01 Ledenvergadering. Alle leden moeten tekenen om art.1 te wijzigen in: De drie formulieren van enigheid. 2 willen dat niet. Commissie ingesteld.
- 05-02 Ledenvergadering. Statuten blijven onveranderd, behalve art. 3 daar wijziging niet mag van den Haag.

- 19-04 -Kazerne mag over 6 jaar worden gesloopt.
De kazerne was de aanduiding van een blok huizen parallel aan westzijde van de school.
-jaarverslag. Er is een feest gehouden ipv een Schoolreisje.

1949

- 11-02 Ledenvergadering
- 23-06 -Architect Olsmeier maakt nieuwe tekening en begroting.
-jaarverslag.

1950

- 27-02 P. Huizinga zal muziekkorps vragen voor ouderavond.
- 10-05 Mondelinge toezegging van Inspecteur voor nieuwe school.
- 25-09 Kleuterschool? Commissie ingesteld.
- 16-11 -Benoeming van een juf die lid is van de synodale kerk afgestemd.
-Plan voor nieuwe school rond.
- 06-12 Formele eisen van BenW voor nieuwe school.
- 28-12 -"Om nu dit vogeltje niet over 't net te laten vliegen wordt besloten juf Toornstra maar te benoemen."
-jaarverslag. Vorig jaar van der Veen 25 jaar Hds, nu Pool 25 jaar.
-"Van alle kanten zien we dat het humanisme en het bartianisme het hoofd opsteekt."

1951

- 18-01 - Op 22 febr. is Pool 25 jaar aan school.
- Op ouderavond cadeau aanbieden van f 40 a f 50.
- Bouman en van der Veen willen verhouding als in de kerk ook in de school.
- 09-02 Ledenvergadering. 93 leden aanwezig.
- 29-02 Leden geven volmacht voor nieuwbouw.
- 07-11 Plannen zijn 14 dagen te laat ingediend. Nu is er een bouwstop.
- 19-12 -Eventueel langere vakantie als het vriest wegens brandstofschaarste.
-jaarverslag.
-Nieuwbouw is uitgesteld, maar school staat eerste in Inspectie Zuidhorn.

1952

- ?? Jaarvergadering. 77 leden aanwezig.

- S. Goris en J. Hoeksema gekozen in bestuur.
- 31-03 Bouwcommissie (J.J. Goris en J. Klunder) gaat met Inspecteur naar Den Haag.
- 28-08 -Verslag bezoek school door P. Huizinga en J. Hoeksema:
"Bij meester Pool hadden ze rekenen en B. Gesch. Pool is een pracht verteller, zeer duidelijk in woord en beeld."
"Bij Pool was het kalm, ondanks de belhamels. Pool klaagde dat hij vrijwel geen meisjes in de klas had; overigens waren alle 3 klassen gelijk, geen extra dommen."
 -Besluit: alleen verhuur van schoollokaal in uiterste noodzaak, als er geen andere ruimte in het dorp is te vinden.
- 01-10 -Bouwvergunning is er. Kosten mogen f 54000 zijn; er is nog f 1800 tekort.
 -De kazerne moet leeg, burgemeester zal helpen.
 -jaarverslag. Over Bea Scholtens die ernstig ziek was: Gelukkig heeft de Heere dit ten goede gekeerd. (ze had een nierbekontsteking)
 -De Vries heeft Pool tijdelijk vervangen.
 -8 leerlingen slaagden in Ulrum voor het verkeersexamen.

1953

- 14-01 Beklemming op school en kazerne. Grond is eigendom hervormde kerk Leens. Notaris Ages regelt het.
- 05-02 Inventaris vastgesteld voor f 9240.
- 19-02 Ledenvergadering.
- 17-03 Sloot achter school mag worden gedempt.
- 03-04 -Tiemens wil kinderen weer op school, zaten in Zuurdijk op school.
 -Geen CV in nieuwe. school.
- 29-04 Banken zijn te duur: f 80 moet f 72 worden.
- 06-05 -Bijbels in school: statenvertaling in de nieuwe spelling.
 -Afbraak school en kazerne kost f 1250.
- 18-06 -Schets van terrein met hekken etc.
 -P. Bolt en Zn te Zoutkamp koopt sloop voor f 2400.
- 24-06 Opening met spelen en feest vermoedelijk in sept., rondgang voor de kosten
- 21-08 -f 300 uit rondgang voor feest op 11 september 1953.
"De consumptie wordt als volgt geregeld. Er zal plm nodig zijn 100l chocolade; 10 fl ranja; 50 koeken; 10 p koekjes; 135 fruitrolletjes; 135 repen chocolade; 135 zakken zuurtjes en 135 ysco's, totaal voor f 131,50".
 -Schoolgaande kinderen, kinderen die vorig jaar van school zijn gegaan, en die volgend jaar komen, mogen ook meedoen.
 -'s Morgens versierde optocht over Niekerk met prijsjes; 's middags kinderspelen op 't Kampke bij Rietema met prijsjes.

-Geen paal op schoolplein voor elektriciteit, maar een kabel.

27-08 -Hek kost f 900, Noorda levert.
-Hans Dijkhuis mag deurmat leveren.

31-08 **31 augustus 1953 is de eerste dag in nieuwe school.**

02-09 Eerste vergadering in hoofdenkamer.

16-11 Meerwerk van f 517,22.

1954

13-01 **Officiële opening school, in Geb. voor Chr. belangen**

-Aanwezigen als genodigden: BenW, architect en aannemers.

-Titel van de rede van de voorzitter: Eenheid en antithese.

-Burgemeester Ottevanger zegt

"Het is een moderne school waarop Houwerzijl en ook de gemeente Ulrum trots kan zijn. De school in Houwerzijl was de zesde in de gemeente en tevens de laatste die nu voltooid was. De heer Burgemeester feliciteert het bestuur dan ook, en daarmee tevens de vereniging, dat op deze avond de opening van een dergelijke mooie school kan plaatsvinden. Ondanks alles zijn wij dankbaarheid verschuldigd aan de God van hemel en aarde, die ons in staat heeft gesteld onze kinderen te mogen laten onderwijzen in een school- hoe mooi ook- die als grondslag heeft Gods Woord."

- Architect Olsmeijer spreekt ook.

-Aannemer Veenstra spreekt *"..dat de jeugd te Houwerzijl, hoewel hij gehoord had dat het een baldadige jeugd was, hem 100% was meegevallen. Zelfs was het zo dat ze in Houwerzijl helemaal geen last van de jeugd hadden ondervonden bij het bouwen, terwijl dat in andere plaatsen nog wel eens wat te wensen overliet."*

-Verder spreken nog het Hds Van der Veen, Wildeboer van Kruisweg en meester K. de Vries.

18-01 -Ledenvergadering. 89 leden aanwezig.

-ds. Boonstra betreurt het dat twee vrijgemaakte leden zijn verkozen, beter was van elk een.

Bedoeld zal zijn dat er ook een bestuurslid van de synodale kant had moeten worden gekozen.

20-01 Ouderavond. Stuk opvoeren en voordrachten.

22-02 -25 HL *anthraciet* bestellen bij Slik.

-Programma door II overschrijven en rondbrengen.

-Programma vermeld voordrachten van M. Norden, E. Huizinga en mevr. Hoeksema.

24-03 -Boek De Ramp zal circuleren.

-Kleuterschool in zicht.

28-06 **Kleuterschool is geopend**

vz had opening bijgewoond en felicitaties overgebracht.

-Overgang naar **augustus-school** geeft problemen met II.

- 21-07 -vergoeding voor schoolbezoek f 4 per keer.
-jaarverslag. Schoolreisje naar Emmen en Paterswolde met 2 bussen.

1955

- 18-01 Pruijm krijgt geen nieuwe sneeuwschop, hij krijgt immers f 25 per maand!
- 22-02 -Ledenvergadering, 98 leden aanwezig
-Uitgebreide bespreking van bestuursleden, verschil tussen vrijgemaakt en synodaal.
Wieringa en M.J. Rietema gekozen.
-Geen commissie om verschillen te onderzoeken.
- 08-03 -Feest op 5 mei met optocht.
-Wel of geen dominees laten spreken?
- 22-06 Advertentie voor vacature met vermelding "Vrijgemaakt".
- 12-10 Stukken voor de waterleiding ter tafel
- 22-12 -Kachels geven te weinig warmte.
-jaarverslag. Van der Veen heeft receptie gehad voor jubileum.
-School en woningen op waterleiding.
-Vermelding over de kachels.: *"2 van 't bestuur zijn er op zo'n koude dag geweest, maar ze vonden de kinderen om de kachel staan en Meesters en juf met dikke winterjassen aan en dassen om, en nog stonden de kinderen te bibberen van de kou. Ook die dag werden ze weer naar huis gestuurd, om 's middags weer te proberen."*
Er werden uiteindelijk nieuwe en grotere kachels geplaatst.

1956

- 11-01 --
- 29-02 --
- 21-03 -Ledenvergadering, 87 leden aanwezig.
-Contributie verhoogd met f 2,50
- 02-05 Van der Veen moet naar ziekenhuis, De Vries van Ulrum waarnemer.
- 04-07 geen schoolreisje dit jaar. Sparen voor reisje, Van der Veen regelt.
- 12-07 Hoe denkt bestuur over film in Zoutkamp?
- 10-10 --
- 28-11 -Geen aparte steunactie voor de Hongaren.
Op 23 oktober werd de opstand in Boedapest door de Russen neergeslagen.
-Pool weg per 1 maart 1957.
- 12-12 -juf Koerselman in huis Pool.
-jaarverslag. Gemiddeld 110 leerlingen.

1957

23-01 Ouderavond op 27 febr. waar Pool afscheid zal nemen.

1958

05-03 Jaarverslag

-3 ll naar BLO, 4 naar Technische school in Wehe, 8 naar de ULO en 3 naar de Chr, Ind. School te Oldehove.

-Sparen voor een schoolreisje: 15 ct perweek.

-Verwijzing naar Groen van Prinsterer.

Ledenvergadering

-Ds. Van der Hoeven stelt dat de geest op school niet goed is.

-Het bestuur beaamt dat er geen ouderavond wordt gehouden omdat er spanningen zijn.

-Wat is de Ger, kerk uit de statuten?

-notulen 17-11 *"Daar de rook in ons vertrek soms te snijden valt zal Hes in de arm worden genomen om een rookverdrijver te plaatsen."*

1959

18-03 Jaarverslag.

-Nog geen voorstel over "de kerk."

Ledenvergadering, 72 leden aanwezig.

-J. H. Klunder in bestuur.

-Voorstel om leden te royeren die ook elders lid zijn: verworpen met 37-35.

1960

16-03 Jaarverslag.

-75-jarig bestaan herdacht op 4 febr. 1959 (de ouderavond) waarop een historisch overzicht is gegeven.

Ledenvergadering, 92 leden aanwezig.

-Voor contributie in het vervolg een kwitantie. Ds. Buitenhuis sluit.

1961

15-01 Ledenvergadering, 112 leden aanwezig.

-Voorstel en discussie over het hoofd en de kerk.

-Leden in meerderheid achter bestuur, bij 26 onthoudingen.

31-05 Jaarvergadering.

-afscheid M. van der Veen.

"Ik mag geloven dat God me hier geplaatst heeft en hoe de arbeid gebeurd is om aan twee geslachten Gods Woord te doen verstaan zal eens geopenbaard worden."

-Stemming over statuten uitgesteld.

1962

12-02 Jaarvergadering.

-Per 1 januari 2-mansschool.

Ledenvergadering.

-Langdurige stemming.

-Afscheid Wieringa en Goris. W. Slik, ds. Ophoff en H.A. Rietema in bestuur.

-Rumoerige vergadering.

-Zaak Stoutmeijer.

-Leden lopen weg ook tijdens dankgebed.

20-02 -Ophoff voorzitter.

-Brief naar leden over optreden Klunder op ledenvergadering.

16-04 Kinderen mogen naar sportdag.

01-05 Ledenvergadering over *zaak Stoutmeijer* op verzoek van 11 leden.

1963

26-03 Jaarverslag.

-Steun Unie opgezegd.

31-03 Ledenvergadering.

-Contributie verhoogd tot f 10.

-Voorstel wijziging. reglement.

-Personeel vrijgemaakt.: voorstellen verworpen wegens ontbreken vereiste 2/3 meerderheid.

1964

24-02 Jaarverslag.

-Het ging niet om de macht maar om de Gereformeerde school.

Ledenvergadering.

-Stichting in oprichting. Alles naar die Stichting. Voorstel met 47-34 aangenomen. --

--Veel leden bedanken.

15-12 Oprichtingsvergadering van de nieuwe schoolvereniging

1966

05-10 Gecombineerde vergadering met de stichting.

12-10

1967

13-03

1968

12-02

1969

24-03

1970

11-03

24-06 Ledenvergadering over verkoop huis. Harm Kok koopt voor f 7000

1971

22-03 Ledenvergadering.

*"De afval neemt hand over hand toe en de refolutie krijgt steeds meer de overhand."***1972**

19-04

1973

28-04

1974

22-04

22-05 -Bouwcommissie aanwezig.
-Meubilair later uitzoeken, oud meubilair verkopen.

07-10

-In memoriam W. Hes.
-Nieuwe keuken in schoolhuis is duurder.
-Behandeling catechismus op school kan vervallen wegens tijdnood van Gunnink

23-12

-In memoriam G.J. Dwarshuis (*"t Huis gehaald"*).
-Vergoeding. f 213 per kind van de gemeente.**1975**

20-03

-Geen kinderen uit Oldehove.
-3 kinderen op school van niet-gereformeerde ouders? Nader onderzoek.

14-04

Jaarvergadering, 18 leden aanwezig.
-3 nieuwe bestuursleden.
-Niet alle ouders sturen kinderen naar school in Houwerzijl.

01-05

F. Haaksema vz, J. van Straten secr..

22-05

Schoolreisje naar Giethoorn.

30-09

-Leerling P. Nanninga overleden.
-Leerlingtal daalt, op termijn naar eenmansschool.

08-12

Bijzondere ledenvergadering, 23 leden.
-In memoriam Pieter Nanninga en Geert Bolhuis.
-Opheffen of doorgaan? Doorgaan!**1976**

06-02

-F. Haaksema naar Dronten, weer 2 leerlingen weg.
-Jaarverslag. Naast zorgen ook humor. *"Ook wil ik nog even noemen de vele uren die de meester heeft opgeofferd aan de schaatssport op Pieters slootje. dat was wel een opgave. En dan meest het onderbinden."*

- 08-03 Komende ledenvergadering uitspraak voor of tegen eenmansschool.
- 26-04 -Afwateringsloot clandestien gedempt?
-K.L. de Boer vz..
- 12-04 Ledenvergadering.
-Voortbestaan geen mogelijkheden.
-Overleg met genabuurse gemeenten niet succesvol.
-In Leens is streekschool.
-Als de school stopt dan ook einde van de kerk? Geen besluiten.
- 20-05 -Artikel in schoolkrant over eenmansschool.
-Voorstel voor de ledenvergadering om de school op te heffen.
-Contact met Leens.
- 10-06 Ledenvergadering.
-Gunnink zet uiteen dat hij niets voelt voor eenmansschool, ouders ook niet.
Geen besluiten.
Jaarverslag.
-Juf Siccema weg, Gunnink naar Drachten?
-Nog 21 leerlingen.
- 06-07 Ledenvergadering.
-Uitgebreide discussie.
-Stemming: 13 tegen en 9 voor opheffing.
- 07-09 C. Bakker bedankt als bestuurslid.
- 15-11 Ouderavond op 15-12, de zang wordt uitgenodigd.
- 1977**
- 23-02 Gunnink solliciteert naar Drachten.
- 06-04 -Gunnink naar Drachten.
-Voorstel voor leden: opheffing.
- 11-05 Nieuw bestuur w.o. E. Huizinga, K.L.de Boer vz. af, nog 4 bestuursleden.
18-05 -Oostland opvolger Gunnink.
-L.Pruim bedankt als bestuurslid.
- 17-06 E. Huizinga vz..
- 11-08 -Spriensma bedankt.
-Vorbereiding ledenvergadering.
- 20-09 Jaarvergadering, 22 leden.
-Langdurige stemmingen.
-E. Huizinga vz.

- Voorstel opheffing 7 voor en 12 tegen en 2 blanco.
- J. van Straten en -Joh. Spiensma bedanken als bestuurslid.

- 28-09 Ledenvergadering, 15 leden.
-Drie nieuwe bestuursleden.
- 27-10 Gym in Zoutkamp, niet in synodale kerk.

1978

- 19-01 Contact met Leens.
- 20-03 Gesprek met Leens geweest, ze liggen niet dwars.
- 28-06 Verzekering schoolhuis van 60 naar 140duizend.
- 23-09 -Gegevens leerlingen: daling naar 7 in 80-81.
-Voorstel naar leden: opheffing per 1 augustus 1979
- 12-10 Jaarvergadering.
-*"De zon van de school is de westelijke horizon dicht genaderd."*
-Voorstel opheffing in febr. 1979 bespreken.
- 23-11 -BenW wil gesprek.
-Wie is eigenaar van de school?

1979

- 05-02 Ledenvergadering na duidelijkheid wie eigenaar school is.
- 08-02 Peuterspeelzaal wil in school.
- 05-03 Voorbereiding opheffing.
- 27-03 Ledenvergadering, 14 leden.
-Voorstel opheffing unaniem aangenomen!
-Contact met Leens over vervoer.
-School gaat naar gemeente, schoolhuis in de verkoop.
- 06-06 Schoolreisje (zwanenzang) naar Lauwersoog.
- 04-10 -Inventaris te koop voor leden.
-Afscheidsavond met cadeaus.

1980

- 17-01 -Geen afscheidsavond.
-Kinderen krijgen bijbel a f 25.
-Verkoop huis bij inschrijving.
- 12-02 Geen aannemelijk bod voor huis.
- 29-02 -School en huis voor f 40.000 naar C.U. Huizinga.

-Voorwaarde: niet binnen drie jaar verkopen.

-Geconstateerd wordt dat oudste notulenboek zoek is.!

06-06 -Volmacht afwikkeling door d.b..
-Opbrengst huis kan niet in fonds, want vereniging moet worden opgeheven.

1981

07-05 Ledenvergadering in najaar om vereniging op te heffen.

1983

17-03 -Eerst eindrapport accountant, dan ledenvergadering.
-Fin. archief naar archiefbewaarder.

17-11 -In memoriam S. Goris.
-Accountantsrapport is binnen.

1984

23-02 Ledenvergadering.

**Vereniging wordt opgeheven.
De baten ad f 7645,19 en het archief gaan naar de kerk,
overeenkomstig artikel 11 van de statuten.**

Einde van de gereformeerde school. te Houwerzijl

Notulen van de "Stichting voor onderwijs naar de leer van "De Gereformeerde Kerken in Nederland" te Houwerzijl."

1963/64

Op ledenvergadering van de Schoolvereniging van 31.03.63 strandt het voorstel om de statuten aan te passen, zodat alleen vrijgemaakte personeel les kan geven, omdat de vereiste statutaire meerderheid ontbreekt.

Als reactie daarop wordt een Stichting in het leven geroepen, waarvan alleen leden van de Vrijgemaakte kerk bestuurslid kunnen worden.

In febr. 1964 overdracht van de school naar de Stichting.

Na de ledenvergadering van 24.02.64 bedanken 28 leden per brief en enkelen mondeling.

Op 15.12.64 oprichting nieuwe vereniging waar alleen leden van de Vrijgemaakte kerk lid van kunnen worden. Eind aug. 1966 krijgt deze ver. Koninklijke goedkeuring, tot die tijd fungeert de Stichting als eigenaar.

1964

12-02 Bestuur van opgerichte Stichting bijeen.

Samenstelling: Ds. H.W. Ophoff vz, G.J. Dwarshuis penn., H. Burgler 2e vz,
B. Zijlstra alg. adj., M.J. Rietema secr.

- 24-02 -Op ledenvergadering Ger. Schoolver. voorstel overdracht school aan Stichting
aangenomen met 47 tegen 34 stemmen.
-Overdracht op 3 maart.
-Veel leden bedanken.
- 13-04 -Lening van een gemeentelid van f 4000 tegen 4%.
-Aktie voor f 1 per maand.
- 10-06 -Lening van gemeentelid van f 4000 tegen 3%.
-School doet niet mee met sportdag
*"a omdat wij de sport anders bezien dan de wereld
b om de kinderen niet bloot te stellen in een omgeving
en klimaat wat de onze niet mag zijn."*
- 09-09 Gebed tussen de middag op school gehandhaafd.
- 16-10 -Subsidie van f 9666,88 misgelopen.
-Er wordt een hypotheek genomen op het schoolhuis.
-Rondgang levert f 2600 op.
- 17-11 Rekening-courant van f 6000 bij de bank onder persoonlijke borgstelling van
enkele bestuursleden.
- 10-12 Concept-statuten nieuwe schoolvereniging vastgesteld.
- 1965**
- 11-01 Collectieve verzekering ongevallen ter sprake.
- 09-03 Slik moet "zwarte brand" leveren.
- 01-06 Schoolreisje met Veenstra door Drenthe gepland op 2 juli.
- 11-08 Pannen gekocht voor 25ct per stuk.
- 18-10 Gevraagde schoolschoonmaker weigert zich te laten doorlichten (voorschrift).
- 09-12 In januari ouderavond waar juf Ellen mogelijk dia's over Palestina zal vertonen.
- 1966**
- ?? -Schuld bij Schepel van f 2000 zal worden afgelost met f 1000.
-Dak schoolhuis beschadigd door jongelui wegens beklimming in
Nieuwjaarsnacht.
- 04-03 -Gemeente geeft f 1,50 per ll voor huwelijksfeest prinses Beatrix.
-Ds. Ophoff vertrekt naar Leek, Hes is gevraagd voor bestuur.
- 05-04 -Rietema vz, H.Hes secr.

- Rekening-courant van f 6000 verlengd.
- 13-06 -Schoolreisje naar Harderwijk met 47 ll op 17 juni.
-Nog niet meedoen aan sportdag.
- 05-09 -Vaste huur voor M. Jelsema te Eenrum betalen.
-Gasverwarming in school?
- 04-10 Bestuursleden (2) van de schoolvereniging aanwezig.
- 31-10 -Nijenhuis krijgt een jaar studieverlof voor hoofdakke en wordt voor een jaar vrijgesteld van huur betalen.
-Gaskachels kosten f 7392. CV beter?
- 19-12 -W. Slik moet nog f 1000 hebben, rente f 100.
-CV f 9085, voorstel naar gemeente.
- 1967**
- 13-02 -Overdracht naar schoolver. bijna rond, 15-02 tekening van de stukken,
-CV gaat door

NB Alle notulen bevatten de mededeling wie de consumptie heeft betaald!

?? **Stichting ontbonden.**

Bijlagen

A Overzicht notulen en andere stukken van de Ger. Schoolvereniging van Houwerzijl, zoals aanwezig in het archief de Gereformeerde kerk aan de Asingastraat te Ulrum.

<u>Vereniging</u>	<u>periode</u>	<u>bijzonderheden</u>
1	1883-1905	niet in archief.
2	januari 1906- oktober 1919	
3	november 1919- april 1927	
4	1927-1947	niet in archief.
5	oktober 1947- jan 1957	
6	maart 1957- maart 1974	
7	mei 1974- 23 maart 1984	einde vereniging

Stichting
februari 1964- februari 1967

Kopieboek 1935 –1960

kopie van sommige (?) brieven

Notulen 1883 -1905, bijlage C

Het notulenboek over genoemde periode ontbreekt.

Eisso Huizinga uit Oldehove, de laatste voorzitter van de schoolvereniging in Houwerzijl, heeft in de zomer van 2006 mij een handgeschreven uittreksel ter hand gesteld.

Omdat het niet kan worden geverifieerd, is dat stuk ongewijzigd als bijlage C toegevoegd.

Jaarverslag over 1926 van de Ger. Schoolvereniging, bijlage D

Het is geschreven door de secretaris bakker H. Bulthuis van 'Bakkershouk'. Hij was een gedreven man met een soort van wat we nu een evangelisch roepinggevoel zouden noemen.

Instructie voor het personeel dd 14 januari 1910, bijlage E

Dat waren nog eens tijden! Een mooi voorbeeld van veranderde manieren van omgang en gewijzigde gezagsverhoudingen.

B Overgenomen uit het kopieboek

1936 Brief aan mr. Hangelbroek

"Onze WC's bestaan alleen uit een vaste houten bril met deksel. We willen die veranderen in closetten, vooral omdat er 's zomers veel last is van maden, die rondkruipen."

Aanvraag voor 40 nieuwe psalmboekjes (kosten f 28.-) afgewezen.

Bestuur gaat in beroep tegen besluit psalmboekjes en GS besluiten dat de gemeente wel moet vergoeden!

1939 Aanschaf nieuwe schoolborden.

Brief 13 september 1940 aan BenW.

Bezwaren tegen nieuwe schooltijdenregeling. Om 12 uur eindigen levert problemen op voor de middagmaaltijd. Eindigen om vier uur geeft problemen voor de verduistering en bij verderaf-wonende meisjes omdat die dan bij donker thuishkomen.

Brief van 28 januari 1943

Geen VGLO mogelijk, met antwoord van Departement voor akkoord.

6 februari 1947

Brief van Rijks Inspectie voor de Lichamelijke Opvoeding.

De Inspecteur heeft Gebouw voor Chr. Belangen bezocht en schrijft brief aan M van der Veen:

.."voor de lessen in lichaamsoefeningen, gij de beschikking moet hebben over: een wandrek van 4 velden, 2 Zweedsche banken, 35 stokken, 1 lang springtouw, 15 korte springtouwen, 1 springmat."

Gemeente stelt f 700 beschikbaar.

Vereniging tot bevordering van Chr. Belangen verhuurt gebouw voor f 250.- per jaar.

20 juli 1948

Inspecteur schrijft dat de VGLO, ingesteld met Besluit van 26 augustus 1942, moet worden toegepast. Dat betekent dat er een klas 7 en 8 met zijn op school.

Het bestuur schrijft dat er 6 leerlingen zijn voor klas 7 en 0 voor klas 8.

Klas 7 en 8 zijn gecombineerd met klas 5 en 6 in hetzelfde lokaal.

6 november 1948

Bestuur richt verzoek om renovatie cq nieuw schoolgebouw aan Inspecteur Volksgezondheid.

Rapport van de Inspecteur van de Volksgezondheid

School voldoet niet aan de gezondheidseisen.

BenW 25 juli 1949

School mag voetbalveld gebruiken voor sport.

21 juni 1950 BenW

Besluit om f 3- per leerling te geven voor zwemonderwijs.

Eisen zijn

onderwijs aan klas 5 en hoger

een medische keuring

dat er een eenvoudig zwemdiploma wordt behaald.

1 april 1953

Verzoek aan BenW voor leermiddelen nieuwe school.

9 december 1950

Brief aan gemeenteraad

Bestuur geeft toelichting op aanvraag nieuwe school. Verbouwing is te duur in relatie tot de eisen

24 januari 1955 Brief aan BenW

Verzoek geldt voor nieuw fietsenhok (is in dec 1954 omgewaaid).

21 februari 1956

Rapport over de verwarming.

Ondertekeningsboek van bestuur met handtekeningen is in archief aanwezig.

Jaarverslag van secretaris Bulthuis over 1926

Bij het lezen van het verslag dient men het volgende te beseffen.

- 1 Het werd geschreven vrij kort na de tijd dat de communistische revolutie in Rusland had plaatsgevonden. De verschrikkingen die daarmee gepaard waren gegaan en de onderdrukking die er heerste waren bekend. De dreiging van dat communisme voor de vrijheid was groot.
- 2 De wereld was nog nauwelijks van de schrik van de eerste wereldoorlog bekomen.
- 3 In ons land was het socialisme een dreiging specifiek voor het gereformeerde volksdeel. De poging van Troelstra om in Nederland een revolutie te ontketenen was nog niet zo lang geleden!
- 4 Men had de strijd voor gelijkstelling van onderwijs bij wijze van spreken nog maar net achter de rug en had veel voor het onderwijs overgehad.
- 5 Bakker Bulthuis was een man die een soort evangelische bevlogenheid over zich had. Hij had veel kennis van de Bijbel en gebruikte de teksten soms te pas en te onpas. Het verslag is dan ook doorspekt met aanhalingen uit de Bijbel, waarbij het soms moeilijk is te begrijpen wat hij nou precies heeft bedoeld.

9)

Zijn verdeel en op aarde, in al het wereldgebeuren
 en en rechten en huilen of wat ook. Strijd allen
 g. v. d. n. strijd des geloofs, grijpt naar het eeuwige
 leven, en de wachters op. Hiens muren, idem uit
 n ruppen. 't is nog nacht. Stokdonkere nacht,
 in de huizen gaen voor, want ~~de~~ ^{de} sturen naar
 ten wortel Jesu. tot een hamer des volkeren.
 Dat is een aanhaling tegen onze Westersche be-
 valking, want Socialisme en communisme
 nemen hand over hand toe, eltege ons hel-
 ten, ons belven zijn, een wit geand is veel stoord
 voocht, maar alweer het gebied heeft groot verand
 en Hij ou bergt op het witte geand, gaad ebede
 stude. overwinnde, en zijn volk gaad meten met
 onplovide bander van zijn koning en heer.
 Op ten strijde! van koning Jesus, en vees den
 nst, de overwinning is zeker, het is des Vaders
 welbehagen dat Vaderland te geuen, Nog
 eens. Staat dan! in de vryheid van onse
 Christus vrygemaken heeft. Dure roeping, voo
 celden. 't Het eindgevecht komt, vast en zeker!
 Heerlijk voorrecht! door genade te mogen worden
 erfgenamen en mede erfgenamen van dat
 hemelich koninkrijk. want een leed met
 Het origineel

Deel van het jaarverslag over 1926 in het handschrift van de secretaris H. Bulthuis.

Geachte vergadering, vrienden en vriendinnen van het Chr. Onderwijs.

Verslag van den toestand der schoolzaken over 1926.

Ruim een jaar is weer voorbij gesnelde sinds we hier samen waren, gecombineerd jaarvergadering en ouderavond. Vliegenvlug gaat ongestoord de tijd zijn weg en ons leven staat ook niet stil, maar gaat ras voorbij.

Een zegen mag het worden genaamd, dat de mensch oogen heeft om te zien, ooren om te hooren en een hart van God ontving om op te merken en te verstaan, want hij weet wanneer z'n aardsche loopbaan zal zijn afgestreden, hij een gebouw mag hebben bij God in den hemel. Mag het leven zijn voor of tegenspoed, blijdschap of smart, 't is alles in de handen van Vader, die in de hemelen woont. Dan mag satan met z'n leger van trawanten woeden, de poorten der hel zullen ze niet overweldigen. God lacht om hun raad. Hij woont toch in den hemel en doet al wat Hem behaagt.

De oprecht Christgeloovige weet zich veilig en geborgen in de hoede des Almachtigen. Hoe hoog de nood mag gaan, in 't particuliere leven, in kerk, staat of maatschappij God zorgt! En waakt voor Zijn zaak, want bergen mogen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u geloovige niet wijken, en het verbond des vredes zal geen einde zijn, zegt de Heere uw Ontfermer! Dat mag een arm zondaar zich toeëigenen.

Een kind van God te zijn, een koningskind! geworden door genade, wat is dat groot en onuitsprekelijk, voort te gaan van kracht tot kracht, en dan! als de laatste uitverkoor'ne zal worden toegebracht door Christus zoenbloed, eeuwig te zingen van Gods goedertierenheid, ja hier reeds op aarde genietende een hemelsche voorsmaak, hier reeds kunnende en te mogen zingen 'k Zal dàn gedurig bij u zijn.

Daarom ouders! Houd! wat ge hebt, opdat niemand uw kroon neme. Hier gewacht, gebeden en gestreden tegen satans listen, welke reeds begonnen is in 't paradijs weten we het niet al te goed. Onze eigen theologische wetenschap is verward in de strikken van den menschenmoorder van den beginne. Met rood inkt staat het omschreven in de analen van onze Nederlandsche kerkgeschiedenis, het jaar '26. Wat een macht heeft satan, ze mag zijn gebroken, maar juist daarom! tred hij al woeder en feller op, en wij leven in zulken tijd die afvoert van God en z'n dienst en Woord.

Onze tijd staat in het teken van den tijd. Socialisatie, wet op wet, gebod op gebod, alles werk van menschen, gedreven door satan en den ware God werd vergeten. De menschen van heden, ze toonen zich zoo lief, deugdzaam en braaf, doch de adder verborgen onder het mos werd veelal niet gezien, in 't eind zal ze steken. En wat leert de praktijk des levens? Conferentie op conferentie word gehouden, vredesplannen, ontwapening, leuzen ze worden naar voren gebracht, doch ze zijn gebouwd op zandgrond, ze missen den vaste grond der dingen die men hoopt en niet ziet.

Tot de wet en de getuigenis zegt de Heere, zoo ze niet spreken en naar Mijn Woord, ze zullen geen dageraad hebben. Hoe dierbaar is dan de bijbel dat onze kinderen dagelijksch daaruit onderwezen worden, henen leidend tot Jezus de groote kindervriend. Ze leeren beginselvastheid, ze worden gevormd voor de eeuwigheid!

Ouders! denkt om het heil uwer kinderen. Onderwijzer, groot en duur is uw roeping, het zaad des verbonds u toebetrouwd op te leiden tot den God des levens. Dat we dan allen mogen staan in de vrijheid waarmee Christus heeft vrijgemaakt, steeds voor elkander biddende, want dat vermog zooveel, de eeuwigheid zal 't openbaren hoevelen door het gebed zijn behouden. Moge de onderlinge liefde niet verflauwen.

Het verlopen jaar toonde liefde als ik het zoo zeggen mag, voor het Chr. Onderwijs in onze plaats. De contributies hadden nogal stijging, hartelijk dank daarvoor! Laat het er niet bij, mag het zoo doorgaan. Als schoolvereniging is het plicht volgens onze belijdenis daar na te staan, ons van God geschonken.

Door vertrek van meester Ykema op 1 maart moest worden voorzien voor een andere leerkracht. Onderwijzer volgens de bepalingen der wet konden we niet krijgen, hadden we het getal 97, dan wel, maar we waren lager, we tellen 82. Om de goede orde en onderwijzing in alle leervakken eischte het de ledige plaats vervuld te zien en dat lukte. Benoemd werd tot assistent den Heer M. Pool van Warffum, die de benoeming aannam op een salaris van f 400, waarboven aan Pool in het midden des jaars een gratificatie van f 50 werd gegeven. Vanaf 22 februari is genoemde als assistent kweekeling werkzaam aan onze school en tot nu toe is het personeel als zoodanig voltallig.

Het onderwijs voorzoover wij het kunnen beoordelen, mag gezegd, staat op steeds hooger peil. Geve de Heere hun allen steeds moed, lust en krachten tot hunnen in menig opzicht zoo moeilijken taak en arbeid. Het gemiddelde aantal kinderen was 80, in 1921 was 't 92, dus hierin gaat het niet vooruit. Een opwekkend woord aan de verhuurders der woningen is niet overbodig als het kan hiermee rekening te houden. Onze tegenpartij doet ook haar best.

Het onderwijs mocht geregeld worden gegeven, geen epidemische ziekten kwamen binnen, de laatste tijd waren er meermalen plaatsen ledig. Door den dood werd niemand ontnomen, 2 moesten naar Groningen ter behandeling in 't ziekenhuis, waarvan thans nog een word verpleegd. Schoolverzuimen kwamen niet veel voor. De kinderen der 4 hoogste klassen hadden in den zomer een plezierig reisje naar Assen en Rolde. De zomervacantie, was ditmaal 14 dagen, bij wijze van proef in oktober een week.

De inspecteur en de dokter brachten 2 maal bezoek aan de school. Onze burgerlijke autoriteiten lieten zich als vorige jaren niet zien. Veelmalen werd door het bestuur schoolbezoek verricht, die bevredigend terug deed keeren.

Verscheidene keeren kwam het bestuur samen, besprekende veelal de zijnde of komende moeilijke vraagstukken. Een obligatie schuld groot f 2200 bij den Heer H. Mulder werd opgezegd, evenwel den Heer J. Rietema nam de schuld over. Het huis toebehoorende aan de schoolvereniging, verhuurd aan den Heer v.d. Kooi, werd ons opgezegd wegens overplaatsing naar Delfzyl, werd van mei 1927 tot mei 1928 verhuurd aan den Heer P. Ritsema uit Ulrum voor f 200. Nog zij vermeld dat ons bestuur in hooger beroep ging bij Gedeputeerde Staten van Groningen aangaande verscheidene afgevoerde posten der 3 jaarlijksche verrekening door de gemeente gedaan. Hierop voor kort bericht terugontvangen en we mogen geduld oefenen. In juli was ons schrijven verzonden en nog wachten ze. Die heeren werken niet zoo vlug als wij.

Precies onze gemeenteraad. We wachten al vanaf 1922 dat de beloften ons gedaan eens zullen volbracht worden, het betalen der overschrijvingskosten en etc.. Wij immers hadden recht op een geheel nieuw schoolgebouw. Alle goede dingen komen langzaam, ook de nieuwe schoolbanken, maar ze komen of ze zijn er al werd verzekerd, voor een tweede lokaal.

Het handwerkonderwijs werd tot bevrediging der moeders elken dag na regeling door onze onderwijzeres Mej. Bouwman, geregeld gegeven.

Zoo is in 't kort een blik gegeven over 1926 en we moeten voorwaarts, evenals de kinderen Israëls in de woestijn waar de Heere spreekt tot Mozes 'Zeg den kinderen Israëls dat ze voorttrekken'. Onze Christelijke school, vastgelegd op het fundament der apostelen en profeten, staat daar als opleidingsschool voor de toekomst, en de Heere bedient zich van menschen ter verbreiding van Zijn lof en glorie en uitbreiding van Zijn koninkrijk. 't Zal

noodig zijn voor allen steeds op post te staan met het geweer bij den voet, want de vijand is listig en onze kinderen zijn eeuwigheidskinderen.

Onze tijd staat in het teeken van den tijd, en zoo ooit tevoren, dan is het nu dat de wereld sterk gaat inwerken op alles wat zich naar Christus noemt. De verleiding is zoo groot, het ongeloof neemt hand over hand toe, dit mag en dat mag en de satan gaat om als een briesende leeuw. Weest wakende en biddende. Zend uw gaven en uw beden dat ze niet worden afgetrokken met de wereld, maar dicht leven bij den Heer, naar Zijn dierbaar Woord.

Beluister eens de klanken op straat, lees de nieuwsbladen, wat al dissonanten, wat een afkeer tegen den levenden Christus. Hoe kan alles bestaan? 't Zijn de goedertierenheden des Heeren dat alles nog niet is vernield, en als de dagen niet verkort werden om der rechtvaardigen wil, zegt Jezus, geen vleesch zou behouden worden,

Wanneer men nagaat dat men in Frankrijk durft zeggen 'de lichten des hemels zijn uitgedoofd, God bestaat niet'. In Rusland richt men standbeelden op van den duivel en Judas Iskarioth. Thans in Duitschland worden er speldjes uitgegeven met ingriffing 'weg met de kerk'. En hoe gaat het in ons land? hoe in veler hart?

Waarlijk het hart van een Christgeloovige krimpt bij hooren en lezen van zooiets toch wel ineen! Angstig in onze tijd, ze roept tot bidden en werken. God is met Zijn oordeel op aarde, in het wereldgebeuren en ziekten en kwalen of wat ook.

Strijd den goeden strijd des geloofs, grijpt naar het eeuwige leven. En de wachters op Sions muren zien uit en roepen 't is nog nacht, stikdonkere nacht' en de heidenen gaan voor, want ze staan naar den wortel Isai tot een banier der volkeren. Dat is een aanklacht tegen onze Westersche bevolking, want socialisme en communisme nemen hand over hand toe. Moge ons belijden ons beleven zijn, een wit paard is veel strooisel noodig, maar alweer het gebed heeft groot waardij. En Hij de berijder op het witte paard gaat steeds door, overwinnende en zijn volk gaat mede met ontplooide banier voor zijn Koning en Heer.

Op ten strijde voor Koning Jezus en vrees dan niet, de overwinning is zeker, het is des Vaders welbehagen dat Vaderland te geven. Nog eens 'Staat dan! in de vrijheid waarmede Christus vrijgemaakt heeft'. Dure roeping voor allen! Het eindgericht komt, vast en zeker! Heerlijk voorrecht! Door genade te mogen worden erfgenamen en mede-erfgenamen van dat hemelsche koningrijk waar geen leed meer zijn zal en geen traan meer word geschreid en waar de macht van de satan gansch gebroken is.

Ouders! toont uw werk, wat grootsch, ja onuitsprekelijk groot, eens te staan met uw kinderen rondom den troon des Lams. Onderwijzers! wanneer ook gij moogt zien de vrucht van uw veelal gebrekkig werk hier in dit ondermaansche verricht, aanschouwende in den hemel der heerlijkheid.

O, wat zaligheid niet uit te spreken. Laat ons alleen daarom in den geloove blijmoedig strijdende de toekomst tegen gaan, want als wij goed luisteren hooren we door al de donkerte van onzen tijd de optochtsliederen zingen. En dan! Dan zal God zijn alles en allen, de eere Christus Remunerator!

Hallelujah!

*Leerkrachten en leerlingen 1883-1978***Leerkrachten**

naam	tijdvak	van	naar
K.Nieboer *	1883-1884	Leeuwarden	Nieuwe Pekela
M.Goris	1883 kwekeling		
K.Kremer*	1884-1887	Enumatil	Berlikum
J.Slotema	1887 kwekeling		
K.Nieboer*	1887-1891	Nieuwe Pekela	Enschede
F.Venhuizen	1888-1893	Kruisweg	overleden
Th.van Straalen*	1891-1902	Amsterdam	Zevenhuizen
E.Bakker	1892 tijdelijk	't Zandt	
M.J.Goris	1893-1902	Warffum	Niewolda
J.G.Slotema	1895-1898	Bunschoten	overleden
mej.S.H.Groothuis	1898-1910	Zuidwending	Anjum
H.P.Westra*	1902-1906	Wartena	Uithuizen
J.J.Wolbeek*	1906 tijdelijk	Sauwerd	
S.A.Tornga	1902-1906	Wagenborgen	Leerdam
S.de Jonge*	1906- 1924	Ee	overleden
D.H.Zijlstra	1906-1907	Linteloo	Rotterdam
J.van der Veen	1907-1908	Alteveer	Baflo
H. Venhuizen	1908-1909	't Zandt	Warffum
C. de Vries	1909-1921	Pieterburen	Ulrum
T.A.van Beieren Bergen en Henegouwen	1910 tijdelijk	Leens	
mej G.Gerritsma	1910-1911	Enumatil	Zuidhorn
mej A. van Halsema	1911-1915	Spijk	Loppersum
mej K.Visscher	1915-1917	Zonnemaire	Zijldijk
mej E.A.Wolters	1917-1918	Leens	Leens
mej W.Kamphuis	1918-1921	De Knijpe	Overschild
I. de Vries	1921-1923	Groningen	Veendam
mej M.Bouwman	1922-1928	Grijpskerk	gehuwd
A.Ijkema	1923-1926	Tzummarum	Franeker
M.van der Veen*	1925-1961	Ulrum	pensioen
M.Pool	1926- 1957	Warffum	Maassluis
mej T.Verbeek	1937-1946	Heidenschap	trouwt met Canadees
mej B.Bosveld	1938-1940	handwerken	
mej. J.Holwerda	1940-1949	handwerken	
E. Noorda	dec 1940	tijdelijk	
mej Neut	1928-1932	Groningen	Uithuizen
mej.Rutgers	1932	Lemmer	
P.W. van Dijk	1936-1937	kwekeling	
M. Stoutmeijer- Bouman	1946-1948 1957-1962	vast en tijdelijk	
mej J.H.Trenning	1948-1949	vast	huwelijk
mej J. van der Veen	1949-1953	handwerken	
mej U.A.Sikkes	1949-1951		
E.de Jong	1951	tijdelijk	

K. de Vries	1952-1957	tijdelijk (af en toe)
mej S.Wierenga	1954-1957	
W.A. van Houte	1955-1957	kwekeling
mej H.J.Koerselman	1957-1959	
T.Hartzema*	1959-1969	hoofd vanaf 1961
mej M.T.van Oosterom	1959	tijdelijk
mej A.S.Hoving	1959-1971	
E.J.Messelink	1962	
mej A.Toornstra	1951-1955	
mej A.Schaaf	1955-1960	
mej. L. Klapwijk	1961-1962	getrouwd met Hartzema
mej C.A. Potters	1962-?	logopediste
mej A.Leyen	1962-?	"
G.N.L.Nijenhuis	1963-1968	
mej Y.Zijlstra	1968- 1970	
mej G. v. der Molen	1967-1968	
H.Kisteman	1969	tijdelijk
J.Fidom*	1969-1973	
mej H.T.Sikkema	1970-1977	
A.Gunnink*	1973-1977	
H.L.Oostland	1977-1979	

* Hoofd van de school

Aantal leerlingen op de teldatum 16-01

1883	60	1911	95	1939	87	1967	45
1884	85	1912	89	1940	80	1968	44
1885	95	1913	95	1941	80	1969	45
1886	114	1914	85	1942	77	1970	34
1887	110	1915	89	1943	74	1971	37
1888	106	1916	80	1944	83	1972	31
1889	109	1917	80	1945	93	1973	33
1890	89	1918	82	1946	88	1974	34
1891	99	1919	83	1947	91	1975	29
1892	96	1920	92	1948	88	1976	22
1893	93	1921	82	1949	85	1977	21
1894	99	1922	83	1950	83	1978	13(einde)
1895	90	1923	83	1951	76		
1896	112	1924	85	1952	93		
1897	114	1925	87	1953	92		
1898	101	1926	82	1954	102		
1899	107	1927	81	1955	107		
1900	116	1928	88	1956	116		
1901	117	1929	98	1957	102		
1902	121	1930	109	1958	102		
1903	127	1931	105	1959	93		
1904	127	1932	104	1960	83		
1905	136	1933	110	1961	80		
1906	137	1934	95	1962	65		
1907*	101	1935	91	1963	66		
1908	96	1936	84	1964	55		
1909	98	1937	91	1965	53		
1910	93	1938	91	1966	50		

*Zoutkamp begint eigen school.